

ГОЛИКІВСЬКА ФІЛІЯ КЗ «КРАСНОСІЛКІВСЬКЕ НВО»

**Гармонійне єднання людини з природою
у поезії Лесі Українки «Давня весна»**

(урок української літератури у 8 класі)

**Підготувала вчитель
української мови і літератури
ДЕМЧЕНКО ОЛЬГА ВІКТОРІВНА**

2020 р

**Тема. Гармонійне єднання людини з природою у поезії Лесі Українки
«Давня весна».**

Мета : ознайомити учнів з поезією Л. Українки ; формувати здатність бачити красу природи , людини , передавати її засобами поетичної мови ;удосконалювати вміння сприймати текст на слух , виразно читати і аналізувати поетичний твір , висловлювати власні думки щодо прочитаного або почутого ; розвивати творчу уяву ; виховувати любов до мистецтва, природи , весни.

А в моєму серці співає весна...

Хід уроку

Мотиваційний етап

1. Забезпечення емоційної готовності.

Учитель.

Любі діти , я дуже рада вас бачити. Який настрій ви взяли з собою на урок ? Усміхніться ! Подумки скажіть добрі , красиві слова одне одному , побажайте успіху ! Мені хочеться , щоб на душі у вас було радісно і сонячно. Почнемо наш урок.

І Актуалізація опорних знань.

1. Робота в парах (один учень запитує , другий відповідає.)

1. Як називалася перша збірка Лесі Українки ?

2. Яке ставлення було і є в суспільстві до Лесі Українки ?

3. Перелічи мови , якими володіла поетеса ?

4. Продовж думку:

- На минулому уроці Леся Українка постала в моїй уяві як людина...

5. Як називається поезія , у якій є рядки...

Дівчина зірвала лавровий вінець

І в хвилях шумливого моря

Знайшла своїй пісні кінець...

Яку відому давньогрецьку поетесу оспівала у своєму вірші Л. Українка?

6. Продовж думку:

- Знайомство з поезією Лесі Українки наштовхнуло мене на думку про те , що...

7. Продовж думку:

- Сьогодні я очікую побачити Лесю Українку ...

8. З якого твору Л. Українки ці рядки ?

Лунали б тоді мої мрії

І щастя моє таємне ,

Ясніші, ніж зорі яснії,

Гучніші, ніж море гучне

Виразне читання напам'ять.

2. Вступне слово вчителя .

Леся Українка... Думки її постійно блукали високо – високо в небі між зір , глибоко – глибоко в глибинах морських , а сама вона дуже часто опинялася в ліжку , прикута хворобою .Яку ж силу духу треба мати , щоб не зламатися , не впасти у відчай , знайти в собі сили підтримувати інших ? Тому дуже часто поезію Лесі Українки називають мужньою. Які ж радощі знаходила слабосила , самотня дівчина , де знаходила оптимізм ? Про це ми поговоримо з вами на сьогоднішньому уроці темою якого є...

Мета...

II Оголошення теми і мети уроку.

III Опрацювання навчального матеріалу.

1. Створення асоціативного ряду до слова весна.
2. Перегляд репродукції картин І. Левітана про весну
- 3.Бесіда
 - Якою постає перед вами картина весни ?
 - Які барви переважають на полотні ? Чому саме такі ?
 - Чи такою ви уявляєте цю пору року ?
 - Яку картину намалювали б ви ? Які кольори на ній переважали б ?

Висновок

Весна – найкраща , найпишніша пора року.
Недарма у поетичних творах вона часто виступає символом молодості , людського щастя , нового життя . Образ весни був найулюбленішим в ліриці Лесі Українки, це вияв внутрішнього світу людини, відображення глибин її душі , її мрій.

Вірш «Давня весна» Леся Українка написала у 1894 році. Це справді була весна Лесиного життя. Весна у творчості поетеси.

- Діти , а як ви думаєте , про що може йтися в поезії під такою назвою - «Давня весна»?
- Що ми ще дізнаємося із заголовка ?
- А зараз я прочитаю поезію , а ви , заплющивши очі , уявіть зображене у вірші.

Виразне читання вірша вчителем.

4. Бесіда за змістом вірша.
 - Якою ж була ця весна ?
 - Яку картину ви намалюєте , щоб проілюструвати події ,описані у вірші ?
 - Що не вдалося вам змалювати на своїй картині, але воно є у вірші ?

Відповіді учнів (не вдалося передати звуки , якими сповнений цей вірш)

- На які групи ми поділимо ці образи ?

(Образи цього вірша можна поділити на дві групи : Зорові і слухові.)

- Ким сприймаються картини , змальовані у вірші ?
- Визначте настрій ліричної героїні ?
- Що його створює ?

(Образи , які змальовані у картині)

- Як ми назвемо ці образи одним словом ?

(Образ природи)

- Визначте ключове слово , яке об'єднує всі ці означення

Весела , щедра , мила

Стокрила

Ясна

В е с н а

Радісна

Та... , що за вікном цвіла

- То що є образом природи у вірші ?
- До чого ж спонукала весна нашу героїню ?

Весна навіть її , «хвору і самотню», спонукала відчутти радість і повноту життя. Спонукала забути про біль і страждання , про осоружне ліжечко, до якого була прикута сама молодість!

- Намалюйте систему образів вірша.

-

ЛГ ----- Образи природи

Вчитель

Поетеса стверджує , що в природі приховані великі життєздатні сили, які навесні прориваються назовні і тоді радість охоплює людину , бо теж частина природи. Образом природи у вірші є весна.

Показ малюнків про природу

(Весна – пора відродження і цвітіння .

У ті дні Леся написала в одному з листів «Надворі така розкішна весна , що ніхто не повинен слабувати ». У образі весни Леся бачила свою подругу ,її здавалося , що пора , яка пробуджує все навколо , є для неї найближчою.)

- Діти, а тепер доповнимо асоціативний ряд до слова

- Які художні засоби використовує поетеса , щоб передати красу природи , красу весни?
- З якою метою поетеса вживає художні засоби ?

(Художніми засобами Л. Українка надає весні ознак живої людини – вродливої , повної сили , молодої і щедрої жінки.)

- Що ми можемо сказати про ліричну героїню вірша , чиїми очима подано картини весни?

(Ніжна , лірична , чутлива до краси природи , до поетичного слова .)

- Який же дарунок принесла весна нашій героїні ?

(Цвіт яблуні , зелень листя , подих вітру , пісні пташок , шепіт гаю.)

- Чи це справді можна вважати дарунком ?

У нашому повсякденному розумінні – це , здається , щось інше.

- Як ви вважаєте?

- Про що ця поезія ?

(Про вміння бачити красу світу , радіти йому , кожній хвилині життя , про повноту життя .

В поезії Л. Українка показує єдність людини й природи , показує джерела радості в простих зелених речах)

IV Рефлексивно – оцінювальний етап

1. Інтерактивна вправа «Мікрофон».

- Продовжте речення «Було б добре , коли весна принесла мені в дарунок ... тому що...»

2. Робота в групах (Звучить запис класичної музики)

- Скласти сенкан
- Учні по пам’яті відтворюють рядки поезії.

Була весна...

... грала , сипала , ...

Вона...хутко,...

За нею вслід...пташки.

- Незакінчене речення «Після сьогоднішнього уроку я
- відчуваю
- думаю...
- розумію...» .

3. Самооцінювання за схемою.

- Оцініть свою роботу на уроці за кожним із зазначених критеріїв балом 0-2

Лист Оцінки

1. Я брав активну участь на у роботі на уроці	
2. Я правильно відповідав на запитання	
3. Я старанно працював на уроці	
4. Я допомагав однокласникам і заохочував їх до роботи	
5. Я доводив свою думку на уроці	
6. Я виразно читав поезії Л. Українки	

7. Оцінка	
-----------	--

4.Оцінювання учнів вчителем

5.Домашнє завдання. Прочитати поему «Давня казка».